Čabän

Ročník XVII. Číslo 10

2013
október

Mesačník Slovákov Békéšskej Čaby a okolia

Cena Samuela Tešedíka ruka v ruke so slovenskými pedagógmi Dolnej zeme

Od 12.02.2012 nadobúda platnosť štatút Ceny Samuela Tešedíka zriadená so Spoločnosťou pre edukáciu a kultúru v Nadlaku (SEK), Asociáciou slovenských pedagógov (ASP) a Čabianskou organizáciou Slovákov (ČOS). Cenu Samuela Tešedíka udeľujú Spoločnosť pre edukáciu a kultúru v Nadlaku, Asociácia slovenských pedagógov, Čabianska organizácia Slovákov v súčinnosti so Svetovým združením Slovákov v zahraničí (SZSZ).

Odovzdanie ceny po druhý krát sa konalo 11. októbra 2013 v Sarvaši pri slávnostných chvíľach v čase Seminára dolnozemských slovenských učiteľov – tiež projektu Dolnozemskej dohody Slovače troch sudedných dolnozemských krajín: Maďarsko, Rumunsko a Srbsko. Je to prirodzené, veď odborná cena pedagogiky sa odovzdá v spoločnosti pedagógov, svojich kolegov. Cena sa udeľuje:

a) za vynikajúcu pedagogickú, organizátorskú a riadiacu prácu v oblasti slovenského národnostného školstva v zahraničí;

b) za didakticko-metodickú prácu vykonávanú v prospech vzdelávania v slovenskom jazyku v zahraničí;

c) za mimoriadnu voľnočasovú činnosť vyvíjanú pre deti a mládež v slovenských komunitách v zahraničí;

d) za celoživotné dielo, ktorým sa vytvoril významný príspevok trvalej hodnoty pre rozvoj slovenskej vzdelanosti v zahraničí.

Nositeľmi sa stali: Edita Pečeňová (Maďarsko), Ján Kaňa (Srbsko) a Oľga Suchánska (Rumunsko).

A teraz Vám predstavíme v Čabäne riaditeľku čabianskej slovenskej školy

Zdroj:www.aus.org.rs

Edita Pečeňová

Narodila sa 16. decembra 1961 v Sarvaši do slovenskej rodiny. Svoju mamičku stratila v r. 1992 a otca v r. 2007, súrodencov nemá. Od roku 1985 je vydatá za inžiniera Mihálya Pluhára, má dvoch synov, študujúcich na univerzitách.

Základnú školu končila v Kondoroši. Maturovala v roku 1980 v čabianskom slovenskom gymnáziu. V štúdiá pokračovala v Budapešti na Univerzite Eötvösa Lóránda, na Filozofickej fakulte, kde v r. 1985 získala diplom stredoškolského pedagóga slovenského jazyka a literatúry – ruského jazyka a literatúry.

Od roku 1985 pracuje v čabianskom Slovenskom gymnáziu, základnej škole, materskej škôlke a kolégiu ako stredoškolský pedagóg, v rokoch 1990-1992 ako zástupkyňa riaditeľa stredoškolského stupňa, kým od roku 1997 až dodnes ako riaditeľka inštitúcie.

V roku 1990 sa stala zakladateľkou a šéfredaktorom jediným metodickým časopisom zahraničných Slovákov - „Slovenčinárovi", ktorý v začiatočných rokoch vydala slovenská škola, potom Celoštátna slovenská samospráva.

Od roku 1994 je vedúcim pedagógom žiakov odboru slovenského jazyka a literatúry ELTE.

V roku 2003 sa stala poverenou vedúcou Slovenského metodického centra materskej škôlky, čo zastupovala až do roka 2007. Počas týchto rokov so svojimi pracovníčkami vytvorili štruktúru a systém „Metodických dní", a pustili na cestu vydanie „Metodických časopisov" pre predškolskú výchovu.

Od roku 2005 pracuje ako odborníčka verejného školstva.

V roku 2005 na nápad svojich pedagógov podala návrh Celoštátnej slovenskej samosprávy na zakladanie programu opatery talentov v prospech polepšenia stredoškolské-

pokračovanie na strane 2.

pokračovanie z 1. strany

ho doškolovania. Podrobný obsah programu vypracovala s hosťujúcou učiteľkou Zuzanou Benkovou, ktorá dodnes funguje na tých základoch. S poverením Slovenského metodického centra pravidelne, ročne hodnotí.

V roku 2005 získala diplom odborníčky verejného školstva v Budapešti na Technickej a ekonomickej univerzite, Ekonomickej a spoločensko-vedeckej katedre.

Pri riaditeľskej práci vo veľkom počte vyučuje v gymnáziu slovenský jazyk a literatúru. Jej žiaci šesťkrát vyhrali 1. miesto na celoštátnej študijnej súťaži (OKTV), a na národovedeckej súťaži Výskumného ústavu Slovákov v Maďarsku päťkrát 1. miesto.

V rámci spolupráci dolnozemských Slovákov je aktívnou účastníčkou, pripravujúcou učiteľkou, prednášateľkou, organizátorkou rôznych medzinárodných konferencií, stretnutí, žiackych súťaží a doškolovaní.

Pravidelne sú uverejnené jej články, a vydané publikácie v spojitosti so slovenskou národnostnou výučbou v Maďarsku v Maďarsku a v zahraničí.

Pri školskej práci je účastníčkou slovenského verejného kultúrneho života, je členkou Čabianskej organizácie Slovákov.

Edita Pečeňová, ako osoba disponuje s rozvetveným a viackomponentným odborným a národnostným zázemím a praxou, je tou osobou, kto svoje krédo nielen vyžiada od svojho prostredia, ale aj aktívne zastupuje, s čím vytvorí harmóniu medzi riaditeľskou a učiteľskou prácou. Vytvorila styčnú, partnerskú sieť v živote inštitúcie kompetentnými spoločnosťami, organizáciami, inštitúciami, čo je jedným základom odbornej práci.

Počas jej riaditeľského vedenia z ohľadu dvojjazyčnej výučby je dôležitým momentom, že počet zapojených ukáže rastúcu tendenciu, a s cieľom udrženia pridržiava sa k princípu rovnakých šancí s diferencovaným zaobchádzaním s talentami a žiakmi nevýhodným zázemím. Z hľadiska národnostnej výučby je opäť významným ich udržiavanie a znovuzapojenie do národnostného života s ich zamestnaním.

Vo svojom pedagogickom kolektíve vždy sa dbá o odborné zázemie, čo udržiava s pravidelným školením svojich zamestnancov. So zámerom vyhovenia novým požiadavkám, nárok a projektovanie na permanentné obnevenie a rozvíjanie tak na poli osobnej, ako aj na poli predmetovej na vysokej úrovni sa ukáže. Jeho svedkom sú samé črty, odbornosť, zmodernizovanie, estetickosť, ale túto prácu verne podporujú pri jej samých osobných vyznamenaniach aj špičkové výsledky kolektívu a žiakov na mnohorakých súťažoch, na jazykových a ECDL skúškach, pozitívna tendencia prijímania žiakov na vysokoškolské štúdiá, vyznamenanie pre pedagogický kolektív „Za našu národnosť" a dvakrát diplom Samosprávy župy Békéš za špičkový výkon pedagogickému kolektívu (2009), a žiakom (2012).

Fundamentom jej odbornej práci je pravidelná sebakontrola a revízia, do čoho zapojí každú vrstvu svojho kolektívu. S ňou vytvorené vedenie je stabilné, ktoré je kooperatívne voči udržiavateľovi, pedagogickému zboru, rodičovskému pracovnému kolektívu a tzv. žiackej samosprávy. Ale jej nakontaktovanie pôsobí aj na externé prostredie, tak na národnostnom ako aj na odbornom a inštituálnom poli, s tým prezentujúc a pestujúc aj „zviditeľnenie" slovenskosti, Slovákov.

Vždy sa dbá o zmapovanie úloh a ich riešenia. Jej osobnosť a nároky poukážu do budúcnosti, sú garantom toho, že v čabianskej inštitúcií aj naďalej sa bude vykonať výučba a výchova v prospech slovenskej národnosti na vysokej úrovni.

Počas písania konkurznej práce ďakovala svojim kolegom za pomoc, kritické poznámky a na chyby, ktorými jej pomohli v uskutočnení úlohy. Uznávam, že počas práce nie vždy mi padli dobre kritické poznámky, ale som bola presvedčená o ich pozitívnom ciele, aj tieto poznámky zlepšovali účinok našej spoločnej činnosti.

A teraz iba nakrátko o semináre Dolnozemských slovenských pedagógov, ktorá sa uskutočnila s podporou Úradu Slovákov žijúcich v zahraničí v spojitosti s Tešedíkovou cenou. Seminár sa každoročne usporiada, ktorý nosí v sebe prínos z viacerých strán: z odborného hľadiska z krajanskej strany ako aj z ľudskej. Z odbornej stránky otvorila možnosť na prezentovanie počas roka podľa praxi modifikované skúseností, na výmenu skúseností, a v neposlednom rade pri akých okolnostiach aké problémy sa vyskytujú, ako sa to snažia vyriešiť a napokon aké výsledky dosiahnu. Pri odbornej práci spoznávali aj iné so Slovákmi

spájajúce miesta a „živú dušu" tamojšej komunity, čo prispelo k posilneniu sa odborných a priateľských kontaktov. Pritom podujatie podal aj o to chýr, že krajania materskej krajiny aj na poli odbornej vykonajú svoju prácu a v širšom vedomí sa umiestnila myšlienka „Slovák" a čo pokladáme do budúcna za jedno z najdôležitejších, že vyšlo najavo, že krajania sú ešte schopní na spoluprácu, na spoločnú prácu so spoločným záverom.

red

Metropola dolnozemských Slovákov zase sa naplnila mladými Slovákmi

Keď október, tak klobásový festivál. O tom hovorí celé mesto, ba aj celý svet gastronómie už od augusta. Dolnozemská klobásiada zaiste patrí k najväčším a najpolurajneším ročním slovenským podujatiam v krajine, hoci o jeho slovenskom charaktere sa vo verejnom živote až tak veľa nehovorí. Ani ja, Milý Čitateľ, v tých niekoľkých riadkoch nie o tom by som chcel diskutovať, síce sa patrím k tým, ktorí tvrdia, že bez NÁS v tom meste nie že klobásový festivál ale ani sama klobása by neexistovala…a konec koncom ani skoro 300 ročné mesto...

Teraz by som Vás radšej informoval o jednom, zatiaľ menej popularizovanom, festivale, ktorý je aj starší ako klobásiada a hrdo vyhlasuje svoj slovenský pôvod. V Békéšskej Čabe už vyše 20 ročná tradícia je, že počas jesenných mesiacov Organizácia slovenskej mládeže v Maďarsku zvoláva svojich členov a sympatizantov na celoštátne stretnutie, pod názvom Dolnozemský pohár. Ako v minulých dvoch desaťročíiach, stredom pozornosti sa aj tentokrát stal futbalový turnaj. Zápasy sa konali v telocvični Základnej školy Ferenca Kazinczyho, kde vďaka fanúšikom, nálada bola senzačná. Frajerky a kamaráti futbalistov skákali po úspešných útokoch, kričali po každom góle. Teraz by som nechcel Vás nudiť výsledkami alebo s takými citátmi trénerov družstiev, ako napríklad, že *„psychicky sme už opäť silnejší, ale ešte stále nám chýbajú skúsenosti na dosiahnutie vytúžených výsledkov…"*alebo *„stále sme sa snažili útočiť aj v oslabení, čo je pozitívny znak. Všetky veľké tímy sa o to snažia…"*. Podrobný opis jednotlivých zápasov nájdete na stránkach Ľudových novín.

Radšej by som sa s Vami podelil o tom, prečo ja osobne považujem túto akciu za užitočnú a z hľadiska nášho národa takú, ktorá by mohla dať dôvod na nádej… Stalo sa čitalelia mojí, že cez celý víkend Dolnozemského

pokračovanie na strane 4.

pokračovanie z 3. strany

pohára v centre Čabe skoro z každej strany bolo počuť slovenské slovo. Ale prestavte si, nie také slová na ktoré by sme si zvykli od našich hosťí, prichádzajúcich zo Slovenska, ale naše… naše „dolnozemskizmy". Tieto slovíčka, ktoré používali naši predkovia a používajú dnešní Čabänia aj teraz na pľaci, na uliciach či v kostoloch a doma. Pri tom všetkom bolo dobre konštatovať kreativitu mladých, keď na *túrňi* Malého evanjelického kostola, v rámci flashmobu zavesili obrovské molino, ktoré oni sami vyhotovili…

Viackrát sa počuje, že márne bojujeme proti asimilácii. Moderný, globalizzovaný svet robí také ťažkosti, proti ktorým nie sme takí silní aby sme mu úspešne vopreli. Podľa mojej mienky situácia nie je taká jednoduchá ba ani ťažká. Tým, že ako napríklad v našom meste sa z roka na rok stretáva slovenská mládež by sme mali mať dôvod na nádej, že naša kultúra nepadne do zabudnutia. Tí mladí, ktorí sa radi zhovárajú po slovensky, radi pokračujú tradíciu a koniec koncom radi prežijú pocit spolupatričnosti k slovenskému národu, tak títo budú tvoriť pevné základy v zápase proti asimiácie.

Milý Čabänia, po tom všetkom ešte len toľko, že nie len ako autor tejto poznámočky, ani nie ako jeden z organizátorov akcie ba ani nie ako vedúci organizačného spolku… len ako každodenný Čabän, ktorý tiež zdedil od predkov pôvodnú SLOVENSKÚ receptúru NAŠEJ *kĺbáse* Vám poviem: bol to fantastický pocit, že aspoň na niekoľko dní sa zase naplnilo naše skoro 300 ročné mesto slovenským slovom a srdcom.

kia

Dolnozemská dohoda

Dolnozemská dohoda v r. 2013 počítala 26 spoločných projektov rôzneho rázu krajanskej aktivity. 18. októbra v Segedíne v Dome národností sa hodnotili uskutočnenia týchto akcií a uzavrela sa dohoda na rok 2014. Malo brať do úvahy viac aspektov, z tých dve najdôležitejšie, aby krajania z každých troch štátov sa zúčastnili v ňom a nie v plnom počte vždy tie isté osoby a po druhý krát najmä, že treba znížiť počet projektov ohľadom znižujúcich sa finančných zdrojov. A tak došlo k podpísaniu 24 akcií:

Číslo	Názov projektu	Gestor
1.	Putovná súťaž zo slovenských dolnozemských reálií pre stredoškolákov	CSSM
2.	Metodický časopis Slovenčinár	CSSM (Metod.centr.)
3.	Seminár slovenských dolnozemských pedagógov	DZSČR
4.	Cena Samuela Tešedíka	SEK
5.	Slovenské ľudové remeselníctvo – tábor pre deti z Dolnej zeme	NRSNMS
6.	Medzinárodný workshop: *Slovenská mládež na Dolnej zemi a jej implikácia do života komunity*	SEK

7.	Letný zborový kamp	ASP
8.	*Cez Nadlak je ...* – prehliadka sólistov slovenskej ľudovej piesne na Dolnej zemi	DZSČR
9.	Medzinárodný slovenský mládežnícky festival v Čerpotoku	DZSČR
10.	*Spolu na javisku* – stretnutie slovenských dolnozemských divadiel	CSSM (Vertigo)
11.	Celodolnozemský folklórny festival *Na jarmoku*	ÚKVS
12.	Časopis *Dolnozemský Slovák* + 4 knižné prílohy	KVSIK
13.	X. konferencia muzikológov a hudobných odborníkov	ÚKVS
14.	Cena Ondreja Štefanka. Sprievodná medzinárodná konferencia (*presný názov konferencie naformuluje gestor neskôr*)	KVSIK
15.	Workshop mladých slovenských umeleckých tvorcov z Dolnej zeme	MSS
16.	Encyklopédia Slovákov žijúcich v zahraničí pre deti a mládež	SEK
17.	XXII. ročník prehliadky slovenských filmov s odborným seminárom	CSSM (Vertigo)
18.	Slovenskí vydavatelia zo zahraničia – účasť na knižnom veľtrhu Bibliotéka 2014	KVSIK
19.	Stretnutie slovenských dolnozemských učiteľov počas Slovenských národných slávností	MSS
20.	Choreografický kurz pre Slovákov na Dolnej zemi	NRSNMS
21.	XXII. letný dramaticko-hudobný tábor pre žiakov ZŠ na Slovensku	CSSM (Vertigo)
22.	XXI. ročník detskej dramatickej tvorivosti *Deti deťom*	CSSM (Vertigo)
23.	Čabiansky kalendár	ČOS
24.	Stretnutie v pivnickom poli	NRSNMS

Dopozornosti!

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí
v súlade s čl. 11 vnútorného predpisu č. 21/2013 vyhlasuje

VÝZVU NA PREDKLADANIE ŽIADOSTÍ O DOTÁCIU NA ROK 2014

pokračovanie na strane 6.

pokračovanie z 5. strany

Vážení krajania,

štátna podpora Slovákov žijúcich v zahraničí, ako súčasť štátnej politiky Slovenskej republiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí, bude aj v roku 2014 zameraná na podporu národného povedomia a kultúrnej identity Slovákov žijúcich v zahraničí, na podporu ich inštitúcií zriadených na dosiahnutie tohto účelu a na podporu vzťahov medzi Slovenskou republikou a Slovákmi žijúcimi v zahraničí.

Prioritou v pôsobnosti úradu bude najmä podpora informatizácie s cieľom vytvoriť lepšie predpoklady pre komunikáciu a spoluprácu medzi úradom a krajanmi, ako aj medzi krajanmi po celom svete tak, aby táto spolupráca bola efektívnejšia než doteraz. Úrad bude viac podporovať zvyšovanie úrovne vzdelávania detí a mládeže. Všeobecne budú preferované projekty s dlhodobejším účinkom.

Zásadnou zmenou dotačného systému ÚSŽZ oproti roku 2013 je zmena časového harmonogramu.

Časový harmonogram dotácií 2014: 30. NOVEMBER 2013: POSLEDNÝ DEŇ na odoslanie elektronickej aj písomnej žiadosti o poskytnutie dotácie v r. 2014 marec 2014: uzatváranie dotačných zmlúv a poskytovanie dotácií

Ako podať elektronickú žiadosť o dotáciu ÚSŽZ v roku 2014 ?

1. Žiadosť o dotáciu v roku 2014 treba podať najprv elektronicky, a to TU.
2. V elektronickej žiadosti je potrebné vyplniť všetky požadované údaje, vrátane celkovej požadovanej výšky dotácie, ako aj požadované účelové položky. Žiadateľ sám vyberá oblasť štátnej podpory, v ktorej žiada o dotáciu. Po správnom a úplnom vyplnení elektronickej žiadosti a jej potvrdení z Vašej e-mailovej adresy, ÚSŽZ Vám elektronickou poštou zašle „Oznámenie o pridelení čísla elektronickej žiadosti o poskytnutie dotácie".
3. Podľa toho, v ktorej oblasti štátnej podpory žiadate o dotáciu, ÚSŽZ Vás upozorní, aké sú osobitné náležitosti Vašej žiadosti, t.j. ktoré prílohy z metodickému pokynu je podľa potreby treba pripojiť k žiadosti.
4. POZOR! ÚSŽZ nebude priebežne vyzývať žiadateľov na zaslanie príloh. Žiadosť musí obsahovať všetky všeobecné náležitosti, osobitné náležitosti a prílohy (podľa článku 6 dotačnej smernice), a to v písomnej aj elektronickej podobe.
5. Formuláre všetkých potrebných príloh si najprv uložte vo svojom počítači a vyplňte použitím textového editora WORD a vhodne pomenujte. Vašim vyplneným dokumentom musí ostať prípona .doc alebo .docx.
6. Elektronické verzie všetkých dokumentov vložte do elektronického dotačného systému a súčasne ich vytlačte a pošlite poštou, a to najneskôr dňa 30.11.2013. Písomné dokumenty musia byť podpísané žiadateľom a prípadne aj opečiatkované.
7. V prípade, že ÚSŽZ zistí nedostatky v žiadosti, zašle žiadateľovi výzvu na ich odstránenie až po uplynutí lehoty na podávanie žiadostí, t.j. až po 30.11.2013. Všetky zistené nedostatky musia byť odstránené do 15 kalendárnych dní odvtedy, keď Vám úrad zašle výzvu na ich odstránenie.

Základné dokumenty dotačného systému na rok 2014:

- Elektronický formulár žiadosti o poskytnutie dotácie na podporu projektu
- Smernica o poskytovaní dotácií
- Metodický pokyn o poskytovaní dotácií na rok 2014
- Zmluva o poskytnutí dotácie
- Zoznam príloh Smernice
- Zoznam príloh Metodického pokynu

Zoznam vzdelávacích, kultúrnych a spoločenských podujatí (spolu)organizovaných úradom v roku 2014:

ÚSŽZ bude aj v roku 2014 z rozpočtu na dotácie uhrádzať náklady vybratých účastníkov podujatí (spolu)organizovaných úradom. Záujemcovia o účasť na týchto podujatiach môžu požiadať o úhradu s tým spojených výdavkov formou dotácie. Zoznam podujatí:

- Stála konferencia Slovenská republika a Slováci žijúci v zahraničí 2014
- Krajanská nedeľa (v rámci Folklórnych slávností pod Poľanou v Detve)
- Dolnozemský dvor (v rámci Folklórnych slávností pod Poľanou v Detve)
- Pamätný deň Slovákov žijúcich v zahraničí
- Palárikova Raková
- Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko
- Južnoslovenské detské a mládežnícke folklórne slávnosti v Dulovciach
- Letná škola žurnalistiky

Žiadosti o dotácie na rok 2014 - spolu so všetkými prílohami, ktoré ste už zaslali v elektronickej forme - zašlite do 30. novembra 2013 aj poštou na adresu:

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí Radlinského 13., 817 80 Bratislava 15, Slovenská republika

V Bratislave dňa 2.10.2013

RNDr. Igor Furdík
predseda

Prílohy si môžete stiahnuť z webovej stránky www.uszz.sk

Ďalšie slovenské podujatia v októbri na okolí Čaby:

01.10.	Slováci vo Veľkom Bánhedeši sa zapojili do župného projektu so založením výšivkárskeho krúžku
02.10.	Deň zdravia v čabianskej slovenskej škole
07.10.	Zasadnutie Slovenskej samosprávy Békešskej župy- rozhodnutie o II. kole spoločných projektov
04-06.10.	Oslavy 290. výročia osídlenia Poľného Berinčoku (Orgován)
06.10.	Divadlo Vertigo prednesie v Segedíne scénu Zabudla som od Kataríny Mišíkovej Hitzingerovej
12.-13.10.	Valné zhromaždenie Únie slovenských organizácií v Jášde
19.10.	10 Jubileum inštitúcií CSSM v Mlynkoch Čabianska ružička sa zúčastní na celoštátnej kvalifikácii v Szeghalme
22.10.	Zúčastnenie sa na informačnom dni národnostných grantov EMMI v Budapešti
25.10.	Čabiansky slovenský klub sa zúčastní v súťaži miešania klobás dôchodcov v rámci Klobásového festivalu Stretnutie ELSZÁRMAZOTTAK na čabianskej Radnici, kde vystúpi aj Čabianska ružička Vernisáž výstavy trebišovského Vlastivedného múzea v Múzeu M. Munkácsyho Vernisáž výstavy Sv. Cyrila a Metóda v Kultúrnom stredisku Csabagyöngye pod organizovaním Generálneho konzulátu SR v Čabe
29.10.	Zasadnutie Slovenskej samosprávy Békešskej župy

V októbri Páví krúžok Borouka v Telekgerendáši na 47. Celoštátnej kvalifikácii ľudovej hudby organizovanej prostredníctvom KÓTA (Zväz maďarských chórov, kapiel a ľudových zborov) získal ***zlatú*** kvalifikáciu.

Ďalšia publikácia ČOS-ky

03. októbra prebiahala prezentácia knihy Alexandra Szokolayho: Spomienky v jeseni života ... v Slovenskom Komlóši. Publikácia vyšla vo vydaní Čabianskej organizácie Slovákov. Zošit predstavili: Anna Istvánová a Pavol Beňo. Je to v bezprostrednom štýle napísaná rozpomienka. Žiaľ autor sa nemohol zúčastniť akcie zo zdravotných dôvodov, ale potešil ho správa prezentácie.

Anna Istvánová a Pavol Beňo

Záujemcovia na prezentácii

Titulná strana publikácie

RECEPTÁR

Klobásové koláčiky

350 g hladkej múky, 250 g margarínu, 2 dl kyslej smotany, klobása (domáca), tvrdý syr, soľ

Z múky, margarínu a zo smotany vypracujeme cesto a necháme ho odstáť 12 hodín. Cesto rozvaľkáme na hrúbku 3 - 4 mm. Vykrajujeme kolieska, ktoré natrieme rozšľahaným vajcom, osolíme a poukladáme na suchý plech. Na každé cestíčko položíme koliesko klobásy a opäť potrieme vajcom. Zo zvyškov cesta vykrajujeme malé hviezdičky a ukladáme ich do stredu klobásy. Opäť potrieme vajcom, posypeme strúhaným syrom a upečieme v rúre.

Keď nieto času a fofrujeme, dá sa príprava zjednodušiť (alebo :-D odfláknuť) tak, že na spodnú časť cesta položíme klobásu, natrieme vajcom a posypeme syrom

Bratislavský orechovník, makovník

600 g polohrubej múky, štipiek soľu, 200 g Hera, 2 ks žĺtky, 2 dl mlieka, 10 dkg práškového cukru

maková plnka

2,5 dl mlieka, 1 kocka droždia, 230 g práškového cukru, 1 balíček vanilkového cukru, 300 g mletého maku, 70 g hrozienky

orechová plnka

300 g mleté vlašské orechy, zbytok rovnako

S múkou preosejeme štipku soli. Nastrúhame heru. V deci mlieka s trochou cukru rozmrvíme kocku droždia a počkáme kým vzíde kvások. Pridáme zbyrok mlieka podľa ptreby. Vypracujeme cesto. Na chladnom mieste necháme 3 hodiny odpočívať.**2.**

Potom cesto rozdelíme na 5 častí. Sformujeme do bochníkov, ktoré na tenko vyvaľkáme. Natrieme plnkou, stočíme a preložíme na vymastený plech. Necháme pol hodinu podkysúť na plechu. Podkysnuté potrieme žĺtkom. Na chvíľu dáme na chladné miesto a upečieme na 180 stupňov cca 15-20 minút do zlatista.**3.**

Plnky: Mlieko s cukrom a vanilkovým cukrom necháme zovrieť. Do viraceho nasypeme zomletý mak/orechy, prípadne 3 zomleté klinčeky a hrozienka, citrónovú kôru. Premiešame, odstavíme a necháme vychladnúť.

Humor

Ide dedko do obchodu kúpiť babke mäso na obed aby jej urobil kúpil mäso a jedli babka sa pýta dedka kde si kúpil miláčik také fajne mäso? vieš čo miláčik bol som v obchode a tam bolo napísane pre vášho miláčika.

Hovorí babka dedkovi v tmavej miestnosti.
Babka: Hej dedko nájdi vypínač!
Dedko: Načo mám hľadať vypínač keď chcem svetlo zapnúť!
Za siedmymi horami, za siedmymi dolinami,
za siedmymi moriami, za siedmymi krajinami
stojí malá chalúpka. Otvoria sa na nej dvere,
vyjde z nej starenka a hovorí:"Ej ale bývam ďaleko!"

Stretnú sa Rus, Slovák a Poliak.
Rus hovorí: „My máme takú vec čo vidí vo vode. Volá sa ponorka."
Poliak: „My máme takú vec čo vidí ďaleko. Volá sa to ďalekohľad."
Slovák: „My máme takú vec čo vidí cez steny. Volá sa to OKNO."

Amerikan, Rus a Slovák skáču s lietadla, a spievajú.
Amerikan: Poďme spolu lietať.
Rus: Pozri, ja už letím.
Slovák: Ak sú dvaja šťastní, nechýba im tretí.

Príde policajt za veliteľom a hovorí:
-Viete pán veliteľ ja sa vám musím k niečomu priznať. Ja nemám gule.
A veliteľ mu odpovie:
– To nevadí, ale potom príďte až poobede pretože my tu doobeda váľame gule.

Čabän
Mesačník Slovákov Békéšskej Čaby a okolia

Vydavateľ: Čabianska organizácia Slovákov
Za vydávanie zodpovedajú
predseda ČOS Michal Lásik
a úradujúca predsedníčka Anna Istvánová
(redaktorka Čabäna)
Adresa redakcie:
Dom slovenskej kultúry
5600 BékešskáČaba, Námestie Kossutha 10
Tel., fax: (66) 321-771, (66) 441-750
www.slovak.hu
E-mail: szlovakhaz@gmail.com
Fotografie: Redakcia
Sadzba, grafická úprava, tlačiareň:
Progresszív Nyomda Kft.,
Békéscsaba, Erkel u. 2.
Náš mesačník vychádza bezplatne,
v náklade 500 výtlačkov, s finančnou podporou
Úradu Slovákov žijúcich v zahraničí
ISSN 1588-3256